

سرکردنهوهی جیگایی بۆ نهشتهرگهری چاوت

ئهم دهقه بۆ دهرخستنوهی ئایه چاوهروانی چیبیت که نهشتهرگهری چاوت بۆ نهجامبدریت لهری
سرکردنهوهی جیگایی . ئهم دهقه پسیپورانی سرکردنوه ، نهخوشهکان و نوینهری نهخوشهکان
نوسیویانه.

سرکردنهوهی جیگایی بۆ نهشتهرگهری چاو

سرکردنهوهی جیگایی دهرمانیکی تابهته بۆ راگرتنی هستکرتت به نازار . بۆ نهشتهرگهری چاو لهری قهتره بان دهرزی نهجام
دهدریت لهکاتی وهرگرتنهوهی سرکردنهوهی جیگایی تو بهردهوام هوشدار دهمینیت و ناگات له وه که چیبۆدهکرتت نامانج لهوه که تو
لهمیانهی نهجامدانی نهشتهرگهری بیهکدا هست به هیچ نازاریک ناکهت

سرکردنهوهی جیگایی سوهدکانی چیبیه ؟

سرکردنهوهی جیگایی ههمیشه کاریکی نهکتیفی ههیه که لهکاتی نهجامدانی نهشتهرگهری بۆ چاو که ناهیلیت هست به نازار بکهی
جگه لهوش:

■ تا چند کاتر میتریک لهدوای نهجامدانی نهشتهرگهری ناهیلیت هست به نازار بکهیت .

■ ههمیشه کاریکهری لاوهکی و مهترسی زور کهمتره له نهجامدانی سرکردنی گشتی و بهتایبهتی بۆ تهمنی گهوره.

■ یارمهتیدهره بۆ چاکبونی خیراتر و دهرچون بۆ مالهوه لهههمان رۆژدا

■ ههمیشه نهتوانت بهردهوامیبیت له وهرکرتتی زوربهی دهرمانی رۆژانهکمت

■ ریگات پنددات بۆ ئاو و خواردن بخوی وزیاتر نازادی وک له حالهتی سرکردنهوهی گشتی

من سرکردنهوهی گشتی پهسهندهکهم ؛ ئایه من بزارم ههیه ؟

■ بهلی هبجت بهسمر ناییت تا تو بگهیته تیکیشتنیک و قایل دهبیت بۆ ئهوه که چیت بۆ نهخشهکراوه .

■ نهگهر تو سرکردنهوهی گشتی پهسهند دهکهیت ، دهبی زو گفتوگو بکهیت لهگهل پسیپورهکانی سرکردنهوهی و نهشتهرکهرکان لهوانهیه
که هۆکاریکی پزیشکی دهبیته ریگر له نهجامدانی سرکردنهوهی گشتی بۆ تو بۆ سرکردنهوهی گشتی لهوانه پبویستت به کاتیکی
زور بۆ چاوهروانکردن له لیستی ریزبهندی نهجامدانی نهشتهرگهری . ههندی له نهخوشخانهکان توانای نهجامدانی نهشتهرگهری
لهری سرکردنهوهی گشتیانی نییه .

چۆن سرکردنهوهی جیگایی نهجام دهدریت ؟

دو جور له سرکردنهوهی جیگایی ههیه :

■ چند جوریک له نهشتهرگهری دهتواندریت چاو لهری قهترهوه سربکرتت . پبویستت به دهرزی ناکات . دکتوری نهشتهرگهری بیهکمت
دهتوانیت پتیلئ ئایه چ جوریک له سرکردنهوهت پبویسته .

■ زوریک له نهشتهرگهری پبویستیان به دهرزی سرکردنهوهی جیگایی . لهم جوردا نهجامدانی نهشتهرگهری پبویسته چاوهکه زور
جیگهریت - بۆ نمونه نهشتهرگهری شهبهکییهی چاو . لهسهر متادا قهتره بهکاردیت تا روکشی چاوهکه سربکرتت . دوایی درزییهکه
لیدهدریت نهک له خرۆکهی چاو بهلام له نزیکه چاوهکه .

نايه دهرزى سرکردنهوى جىگايى نازار بهخشه ؟

لكهسيكهوه بۆ كهسيكىتر جياوازه. قهترهوى سرکردنهوه كه بۆ سرکردنهوى روكهشى چاو لهسهر متاوه بهكار ديت وادهكات كه بهپيى توانا پشوويهكى باش به چاوبادات. جورىكى زور باش له دهرزى بهكار ديت بهلام بۆ ماوميهك كهتر له يهك خولهك لهوانهيه ههست به كزانهوه وپهستانيك دهكرت

نايه سرکردنهوى جىگايى شياوه بۆ ههمو كهس كه نهشتهرگهري چاوپان بۆ نهجامدهدرت؟

نهخير بۆ سهلامهتى نهجامدانى نهشتهرگهريبهكهت لهريى سرکردنهوى جىگايى دهبيى نهم توانايانته ههبيى :

■ بۆ ماوهى ۴۵-۶۰ خولهك بهشيوازىكى شياو لهسهر پشت تهخت پالكهوه

■ ريئيمايه سادهكان جيبهجيى بكات

سرکردنهوهجىگايى بۆ تو شياو نيهه نهگهر تو:

■ جورىكى ناسراو له ههستيارى به دهرمانهكانى سرکردنهوى جىگاييت ههيه

■ ناتوانيت بهتهختى پالكهويت

■ ناتوانيت بهبيى جو له و بهنارامى پالكهويت (نهخوشى پاركنسونت ههيه)

■ حالتهى زو لهبيرچونهوت ههيه (حالتهى خلافاوى مامناوهنديت ههيه)

■ حالتهى كوئىنى بى كوئنترولت ههيه

■ توانايى بيبستنت زور كهمه

■ توانايى تىگهيشنت له قسهكاندا زور لاوازه

■ لهشوپنه داخراوهكان زور دهنرسيت

نهگهر يهكيك لهه حلهتانهى سهروه تياتدايه دكتورى نهشتهرگهريبهكهت نالوگورى بۆچونى له بزارهكان لهگهل دكتورى سرکردنهوهكه دهكات بهلام سرکردنهوى گشتى بهسهند دهكرت.

كى كارى سرکردنهوى جىگايى بهريوهدهبات ؟

ههر دو دكتورى نهشتهرگهري و دكتورى سرکردنهوه مهشقراون بۆ نهجمدانى سرکردنهوى جىگايى .

نايه هيج نالوزيبهك ههيه لهنهجمدانى سرکردنهوى جىگايى ؟

بۆ زور كهس سرکردنهوى جىگايى بۆ نهجامدانى نهشتهرگهري چاو كارىكى زور سهلامهته . جار بهجار بههوكارى دهرزيبهكه له شوينهكه نواساوى كهه يان شوينهكى رهش لهدهوروشتى چاوهكه دهردهكهويت بههوكارى نهزيبهت دانى دهماره ورديلهكانى دهوروشتى چاو . نهمه حالتهيكى ناساييهيه بهلام وهك شتىكى ناشيرين بۆماهى زياتر يان كهتر له ههفتهيهك دهمنيتهوه. تهوانيت حهبيى نهسپرين يان دهرمانيكى تر وهرگرى بۆ رونکردنهوى خوين .

له حالتهيكى زور زور كهه لهوانهيه بههوكارى دهرزيبهكه ناوچهى دهوروشتى چاو توشى خوينبهريون دهبيت بريار لهلاى دكتورى نهشتهرگهري بۆ دواخستنى نهشتهرگهريبهكه بۆ روژيكى تر .

نالوزيبه مهترسيدارمکان

مهترسييه گهورمکان لهسهر چاوت كه كارىگهري لهسهر توانايى بينينت دهبيت ، كاتيت كه دهمار ورديلهكانى چاو و ماسولكهكانى چاو زهررمهند دهبن " نهم حالتهه دهگمناوه كه ۱ له ۵۰۰۰ حالته دهخملنزين بهماناي له كوى ۵۰۰۰ نهخوش لهوانهيه بيكنيكيان توشى نهم رهنكدانهوه دهبيت . رهنكدانهوهيهكى زور زور دهگمناوه كه لهوانهيه توشى دلته يان ههناسهادنت دهبيت. دكتورى نهشتهرگهريبهت و دوكتور سرکردنهوهكهت دهتوانن زياتر رونکردنهوه لهسهر نهم نالوزى و رهنكدانهوانه بدن .

لهپيش نهجامدانى نهشتهرگهري

نهگهر بريارتدا بۆ نهجامدانى نهشتهرگهري دهتوانيت نامادهكارىبهكى زور بۆ خوت نامادهبهكهيت بۆ نهم كاره و بۆ ماوهى باشبونت.

■ شتىكى زور باشه نهگهر پيشهكى ناماده كارى بۆ نهو ماوميه كه پيوسته بۆ باشبونت و كهسه نزيكهكانت ناگادار بكهى چۆن ياريدهدهرين بۆ نهم مبهسته . بيربكهروه چ جورىكى خواردنت پيوسته و چ كهشوههوايهك شياوه بۆ تو كه ياريدهدهرين بۆ زو باشبونت لهمالهوه .

■ ئەگەر لە ھەمان رۆژدا گەرايتەوه مائى و لەژىر ھالىتى سىرکردنەوى گىشتىدا بوى دەبى كەسىكى شىاو لە روى تەمەن و ھۆشيارى نامادەبەكەى كە بىگەر ئىنتەوه مائى لەرنى ئۆتۆمۆبىلى خۆى يان تەكسى و بۆ ماوھى ۲۴ كاتژمىر لەگەلنا بىنننەوه زانىارى بۆ ئەو كەسانە چاودىرى كەسىك كە لەژىر سىرکردنەوى كىشتىدا بوى يان بۆ كەسىك كە لەژىر سىرکردنەوى لەمیانەى ئەم ساپتە دەدۆزىتەوه www.rcoa.ac.uk/patientinfo/sedation

■ زانىارى لەسەر نامادە كارى بۆ كارى نەشتەرگەرى بۆ تارىكبونى عەدەسەى چا و لە ساتەكەى خۆيان بەردەستە www.rcoa.ac.uk/patientinfo/cataract

كلنكى (عمیادە) ى شىاو بۆ ھەلسەنگاندنەوه

كاتى بروارى نەشتەرگەرى دەسنیشانكرا بىویسە پشكنین بۆ بارى تەندروستى نەخۆش ئەنجامدەرىت. دەبى راپۆرتىكى فەرمى كورت لەسەر بارى تەندروستىت بىننرىت بۆ لایەنى پەوھندىدار يان بەخۆت نامادە بىت لە كلنكى شىاو بۆ ھەلسەنگاندەوهى بارى تەندروستىت. ھەمیشە كارمەندانى پزىشكى كلنكى شىاوى بۆ ھەلسەنگاندنى تەندروستى بەرپۆدەبەن و بە نامادەبوون چاودىرى و رىنمایى پزىشكى ئەوانە پرسىارى تىروئەسلت لىدەكەن لە سەر بارى تەندروستىت بە شىوھىكەى گىشتى , چى جۆرى عىلاج و دەرمان وەردەگرى , لەبارەى ھەستىارى , ئاستەى چالاكىت . و ھەر چى جۆرىك لە فەحصى تايبەت ئاوا لە كلنكەكە بۆت ئەنجامدەرىت . جگە لەوش لەسەر بارى مائوھت لىندەپرسن تا دلنباين لەوھى كە لەدواى ئەنجامدەنى نەشتەرگەرىكە تۆ كسانىك بۆ پشنگىرى و یارمەتى شىاوت بەردەست دەبىت. شتىكى گرنگە نەخشە داننیت كە لەدواى ئەنجامدەنى نەشتەرگەرىكە كى دەتواننیت لەگەلنا بىنننیت و ناگادارىت بكا و یارمەتیبىدا بۆ تىكردى قەترە بۆ چاوت. ئەگەر چاومەكەى تەرت كزە شتىكى لەروى پراكتىكەوھ گرنگ كە ئەم كارانە بەكەى كە ناماژمیان پىدەكرىت : پارچەكانى ناو مالمەكت شوین گۆركىيان پىكە تا لە دواى ئەنجامدەنى نەشتەرگەرىكە بە ئاسانى لەمالمەكت بچوئى .

لەبارەى وەرگرتنەوه دەرمانى رۆژانەت

كارمەندانى كلنكى . شىاوى بۆ ھەلسەنگاندنى تەندروستى ئەو دەرمانانە كە دەتوانى وەریانبگرى بۆت تۆماردەكەن تىكایە پىش ئەنجامدەنى نەشتەرگەرىكە ئەم جۆرە دەرمانانە كە رۆژانە وەریاندەگرىن يان خۆيان بىنە يان لستى ناوھكانیان بىنە بۆ كلنكەكە. دەبى ھەموو جۆرى لە دەرمان كە لەبەر دەستتا ھەبە دەرمانەكانى كۆوگىياش كە وەریاندەكرىت پىشانیان بەدەيت.

نزىكەى ھەموو ئەو دەرمانانە كە رۆژانە دەتخوارد بىنخۆ پىش ئەنجامدەنى نەشتەرگەرىكە . ھەندى جۆر لە ھەب و دەرمان لەوانە پىوئىستەكەت كە نەیانخۆت رۆژىك يان چەند رۆژىك پىش ئەنجامدەنى نەشتەرگەرىكە . رىنمایىت پىندەدرىت كە چى لەو دەرمانانە بخۆى يان نەبخۆى . و گرنگە ئەو رىنمایىھیانە كە پىتەدەوترىت بەوردى جىبەجىيانكەيت

ئەگەر تۆ ئەم جۆرە دەرمانانە وەردەگرى وەك (clopidogrel, rivaroxaban, warfarin) يان ھەر جۆرىك لە دەرمان كە بۆ رۆنكردى (ناسكردنى) خۆين بەكاردىن پىوئىستە رىنمایىھىكى ورد لە سەر چۆنىھەتى خواردنەیان وەركرىت . لەوانەھە ھەندى دەرمان توشى بارىكى مەترسىدات بەكەن ئەگەر وەریاندەگرىت لىرەدا دەبى راپۆرتىك لەگەل پىسپۆرىك دەربارەى مەترسىداری ئەم دەرمانانە لەسەر تۆ بەكەى . ئەم دەرمانانە دەتوانى وەریاندەگرىت لە ھالىتى ئەنجامدەنى نەشتەرگەرى بۆ عىلاجى تارىكبونى عەدەسەى چا و

لەرۆژى ئەنجام دانى نەشتەرگەرىكە

دەبى رىنمایىھىكى رۆن و وورد بەدى بە تۆ و بزانى كەى ئىتر نابى نان و ئا و بخۆى .

ئەگەر ھىچ رىنمایىھەك كە رىگربى لەو وەرگرتنەوھىيان نەبو دەتوانى دەرمانەكانى رۆتىنى رۆژانەى خۆت بخۆى . پىش ئەنجامدەنى نەشتەرگەرىكە دەبى ھەر رىنمایىھەك دەربارەى خواردنى ئا و خواردن جى بەجى بەكەى. بۆ خواردنى ھەب دەتوانى ئا و بخۆى بەو جۆرەى پىوئىست

لەرۆژى نەشتەرگەرىكە ئەگەر توشى كۆكىن و ھەلامت بوى دەتوانى پىشومەخت لەرى تەلەفونەوھ دەربارەى ئەم ھالىتە رىنمایى وەردەگرى . پىوئىستى ھەبە بۆ دواخستنى نەشتەرگەرىكە .

تىكایە ھەموو ھەب و دەرمانەكانت و ئامىرى ھەناسەدان ئەگەر ھەتبو بىھىنە لەكل خۆت تا پزىشكەكان بتوانن چىكیان بەكەن.

چاوكەوتن بە پزىشكى نەشتەرگەرىكەت

پىشەكەى تۆ لەلایەن بزىشكى نەشتەرگەرى چا و پىسپۆرى بىنن پشكنىنت بۆ دەكرىت . پزىشكەكان چىكى ئەو دەكەن كە كام چا و بەكار دەھىنریت و گەتوگۆ لەسەر نەشتەرگەرىكە لەگەل تۆ دەكەن. دەبى ئىمزای رەزامەندى لەسەر فورمى نەشتەرگەرىكە بەكەيت و ئەوان نىشانە دەخەنە نزىك ئەم چا وھەكار دەھىنریت

چاوت به پزشکی سرکردنوه

ئەگەر پزشکی سرکردنوه نامادیه لهگهڵ پزشکی نهشتهرگهري ئاوا چاوتپيڤياندهكهويت و ئەوان نامادن بۆ ولامی هەر پرسيارتيكت هيه دهربارهي سرکردنوه

جگه لهوان چاوت به ياريدهدهري سرکردنوهكان كه ئەوان به ئاستيكي بهرز مهشقيان پيكراره و پسيورن له بواري چاوديري پزشکی . دهتواني زانياري زياتر وهرگري بۆ سهر رۆلي تيمي ياريدهركان و پزيشكهكاني سرکردنوه لهريي ئەم ليڤكه

www.rcoa.ac.uk/patientinfo/anaesthesia-team

ئەو برسيارانه كه دهتويي له پزشکی نهشتهرگهري و پزشکی سرکردنوه بکهي

- وهك كئى كاري سرکردنم دهكات ؟
- نايه تۆ ئەم جۆره لكاري سرکردنوه بهردوام ئەنجام داوه ؟
- نايه دهخريمه زيڤر كاريگهري سرکردنوهي جينگاييه ؟
- نايه ئەم جۆره سرکردنوه چي مهترسييهكي ههيه ؟
- نايه من روبهروي هيچ جۆريك له مهترسييهكي تاييهت دهيم ؟
- لهداوي ئەمه ههست بهچي بکهم ؟

نایه ئەتوانم شتيك وهرگرم تا پشوبدهم ؟

پزيشكي سرکردنوه و كارمهندهكاني پزيشكي كل له شويكهكان تواناي باشيان ههيه بۆ يارمەتي داني نهخۆش تا پشو و ئارام بيٺ . جار بهجار دهرماني ئارامكهروه دهرتيه نهخۆش . چەند حەلتتيكي نهخوازراو و كيشهي لهداوه لهوانيه لهميانهي نهشتهرگريهكه روبادات وهك نهخۆش خهوي ليدهكهويت و لهپر رادهچلهكيت يان خيرايب ههناسهداني كهدهبينتهوه . ئەتواني لهسهر هەر بابەتيكي كه لهلاي تۆ گرنگه گفتوگو لهگهڵ پزيشكي سرکردنوه يان پزيشكي نهشتهرگهري لهسهر ي بکهي . ئەوان دهتوانن پيٺ بلئين كه چي بژاريكت ههيه بۆ ئەنجام داني نهشتهرگهريهكه .

بۆ زانياري زياتر لهسهر بابەتي سرکردنوه دهتواني سهرداني ويب سايتهكهمان بکهي

www.rcoa.ac.uk/patientinfo/sedation

دوايي چي رودهات ؟

- دهبي كراسي تاييه لهبهركهي بهلام ههندي نهخۆشخانه ري دەدا كه به جلي خۆت بمينيٺ دهبي جلهكانت پشوناميزن بهتاييهتي لهلاي ملت شلن
- بۆ چەند حالهتتيك له نهشتهرگهري كارمهندي پزيشكي قهتره دهكات چاوت بۆئوهي گليني گهورهتر بيٺ . و بۆ ماوميهك بينيٺ ليٺدهبيٺ
- گرنگه كه پچيته سهه ئاو (تولٺ) پيش جونت بۆ ژوري نهشتهرگهري تا ههست به پشو بکهيت و بيچوله پالکهويت .
- كارمهنديكي پزيشكي لهگهلتا دهبي و دهتگهبيٺ بۆ ژوري نهشتهرگهري لهسهر كورسي تايه دار يان بهخۆت دهتوانيت بهپي بروي . كارمهداني ژوري نهشتهرگهري چەند پرسيارت ليدهكهن بۆ دلنباون له پيٺاسهكەت و چي جۆريك له نهشتهرگهري بۆت ئەنجام دهديٺ . و ديسان بۆ دلنباون كه چي چاويك نهشتهرگهري بۆ ئەنجامدهديٺ و چيكي فورمي قايل بونت به ئەنجامداني نهشتهرگهريهكه دهكهن .

له ژووري سرکردندا .

به ناسووهي لهسهر قهرموئلهي نهشتهرگهريهكه پالت دهخهن . زوربهي جار پيخهفيك دهخريته ژير ئەژنۆت بۆ كه مكردهوهي فشاري پشت و ئييسي سيبهند .

رهنگه پزيشكي سرکردنهكەت چەند ناميريكت بۆ دابنيٺ بۆ چاوديريكردي :

- دلت : لكينهركاني سهه سنگت (هيلكاري كارهبايي دل ياخود . ECG)
- پهستاني خوينت : رهنگه ناميريكي پهستاني خوین لهسهر قۆلت دابنريٺ . كه ئەم ناميرەش پهستاني خوينت هەر ۵ خولهك بۆ ۱۵ خولهك جاريك دهپيوت لهكاتي نهشتهرگهريهكه . رهنگه كهميك ههست به توندبونوهي قۆلت بکهيت .
- ريژهي ئوكسجين له خوينتا : گيرميهك دهكريته ناو پهنجەت (ئوكسجين پيٺ) .

رنگه کانولایهک (بورییهکی نئستوری پلاستیک) ت بۆ دابنریت له پئی دهرزیهوه بۆ ناو دهماریک له پشنتی دهستت یاخود قوالت . کانولاکه به پلاستهریکی توند به دهستهوه چیگیر دهکرتیت . نهمهش بۆ نهمهیه پزیشکی سرکههر ههر دهمانیکت پیویست بوو پیتی بدات دهستهی سرکردن دووباره ناو و ریکهوتی له دایکبوون و نهر نهشتهرگهریهی بۆت دهکرتیت دهپشکنن بۆ دلنیا بونوه . دواتر پزیشکی سرکههر یاخود نهشتهرگهری چاو دلۆپهی چاوت ده داتی و / یاخود دهرزیهکت لئده دات بۆ سرکردنی چاوت .

وهرگرتنی دهرمانی سرکردن .

نایا دهرزیلیدان بۆ سرکردنی ناوچهیی نازاری ده بیئت ؟

لهکسینهوه بۆ کهسینکتر جیاوازه . رنگه ههست به چزاندهوه ، پهستان یاخود نازار بکهیت که زورجار کهمتر له خولهکیک دهخانیینت .

چی روودهدات دواي وهرگرتنی سرکردنه ناوچهیهکه ؟

نهر چاوهی نهشتهرگهری بۆ دهکرتیت به داخراوی دههیلدیرتهوه بۆ ریکریکردن له ههرشتیک که بهر رووی دهرموهی چاوهکه بکهوئیت و زیانی پی بگهیهنیت دهستهی نهشتهرگهری رنگه مهساج ی چاوت بکهن ، پهستان یاخود قورساییهکی کهم بخرنه سهر چاوه داخراوهکه بۆ نهمهی دهرمانی سرکردنهکه به پهکسانی بلابوئیهوه .

چۆن بزانه دهرمانی سرکردنهکه کار دهکات ؟

پزیشکی سرکردنهکهت یاخود نهشتهرگهری چاو دلنیا ده بیتهوه لهوهی چاوت سربووه . دهکرتیت داوات لی بکرتیت سهیری ناراستهی جیاواز بکهیت بۆ خهمالاندنی کاریگهری دهرمانی سرکردن . کاتیک دلنیا بونوه لهوهی دهرمانه سرکههر که به باشی کار دهکات ، نهر دهتهن بۆ ژووری نهشتهرگهری .

چی روودهدات له ژووری نهشتهرگهری ؟

■ نامیرهکانی چاودیریکردنی دل و ترپهی دل دووباره چیگیر دهکرتینهوه .

■ پهستان که دلنیا ده بیتهوه لهوهی به ناسوودهیی پالکوتویت .

■ دهستهی نهشتهرگهری دووباره وردهکاریهکانت دهپشکنن بۆ دلنیا بونوه و دلنیا ده بنهوه لهوهی ههموو نامیرهکان به دروستی دانراون .

■ دهکرتیت نهاندامیکی دهستهکه پینشیاری نهمهت بۆ بکات بهدریژی نهشتهرگهریهکه دهستت بکرتیت .

■ چهرفهکی پاکزکراوی تاییهت به نهشتهرگهری لهسهر دهموچاوت وهکو روویوش دادهنریت بۆ پاک راگرتنی ناوچهی دهووروبهری چاوت . چهرفهکه کونیکتی تیدا ده بیئت بۆ نهمهی نهشتهرگهرهکه بتوانی نیش لهسهر چاوت بکات .

■ رنگه بورییهکت بۆ دابنریت لهژیر چهرفهکهوه که ههوا / ئوکسجینی پاک له دهووروبهری دم و لونت بلابووهکاتهوه . نهمه بۆ نهمهیه ههست به ناسوودهیی بکهیت لهکاتی نهشتهرگهری .

نهر ناوچهیهی دهووروبهری چاوت به شلهیهکی سارد پاک دهکرتینهوه . له کاتی نهشتهرگهریدا ، ناو بهکاردههینریت بۆ نهمهی چاوت به شیداری بهنینهوه . ههر چهنده ههولی تهواو دهدریت بۆ نهمهی ریکری بکرتیت له هاتنه خوارموهی نهم ناوه بهسهر قهراغی رووخسارتدا ، بهلام ههندیکجار ریکریکردن لئی زهممهته .

دهتوانم لهکاتی نهشتهرگهری قسه بکهیم ؟

باشتر وایه قسه نهکهیت لهکاتی نهشتهرگهرهکه نیش لهسهر چاوت دهکات ، مهگهر خوی پرساریکت لی بکات . جولاندنی سهرت رنگه کاریگهری هه بیئت لهسهر نهشتهرگهریهکه . نهگهر ویستت شتیک بلنییت ، باشتر وایه دهستت رابوهشینییت بۆ نهمهی نهشتهرگهرهکه بوهستت لهکارکردن و توش بتوانیت قسه کهت بکهیت .

چی ده بیستم ؟

گوئیستی نهشتهرگهرهکه ده بیئت که قسه بۆ تیمی نهشتهرگهری دهکات لهکاتی نهشتهرگهری . نامیرهکانی ناو ژوورمهکه رنگه دهنگی ههمهجوهر دهر بکهن . نامیری چاودیری دلکه دهنگی ' بیپ ' دهردهکات . ههندیک له نامیرهکان ههر خولهکیک و جاریک پهيامهکان به دهنگی مئ دهخوئینهوه . نهمهش بۆ ناگادارکردنی نهشتهرگهره له گورانهکانی دهووروبهر . نهگهر نهشتهرگهرهکهت بهیوئیت جوولهیهک بکهیت ، بۆ نمونه توزیک چهناگهت بهرز بکهیتتهوه ، ناوت دههینییت . نهگهر ناوی نههینایت ، نهر پیویست ناکات کار دانهمهت هه بیئت .

نایا هیچ دهبینم ؟

زورجار دهنوانیت رووناکى بههیز ببینیت و رهنکه ههنديک جوولمش ببینی لهکاتى نهشتهرگهري . لکهسهیکهوه بو کهسهیکتر جياوازه . هیچ وردهکاربیهک نابینیت و شتهکان تلخ دهردهکمون .

چی دیکه روودهات ؟

نهشتهرگهري بهنامیری دروست کارمکانی دهکات که دهرینه ناهوهی چاوت - چاوت له شوینی ناسایی خوئی لاناپردریت .

نایا ههست بهنازار دهکهم لهکاتى نهشتهرگهري ؟

ئاگات لهوه دهبیت که نهشتهرگهري نیش لهسه چاوت دهکات و زورجار ههست به ههنديک بهرکهوتن و پهستان دهکاهیت . ههرچهنده نابیت لهو کاتهده نهموونی هیچ نازاریک بکهیت . لهکاتى نارمحتی و نازاردا ، پزیشکهکانت ناگادار بکهروه بو لهوهی دهرمانی سرکردنی زیاترت پنبهدهن نهگهري پیویست بوو .

چی نهگهري چاوم بتروکینم ؟

گیرهیهکی بچووک پیلووی لهو چاوه بهکراوهیی دههیلئیتهوه که نهشتهرگهري بو دهرکریت . نهمش لهوه دهگهیهنیت ههیشتا دهنوانیت چاوهکهی دیکهت بتروکینیت . کیشه نابیت چاوت بتروکینیت ، بهو مهرجهی سهرت نهجوئینیت .

چی نهگهري بهمویت ناوردبهمهوه ، بکوکم ، قورگم پاک بکهمهوه ، یاخود لووتم بخورینم ؟

دهبیت به باشی پالکهویت به شیوهیهکی ناسووده . دهبیت نهشتهرگهري نهگادار بکهیهتهوه له ههر جوولمیهک جیی مهترسی بیت (وهکو کوکین و خوراندن یاخود رووهرگیران بو لهوهی شوینهکمت چاک بکهیت) . نهشتهرگهري که له نهشتهرگهري بیهکه دهمستیت و دهنوانیت بجوئینیت .

چی نهگهري خهولمئیکهوت له ماوهی نهشتهرگهري بیهکه؟

گرنگه که بهخهبر بیت له ماوری نهشتهرگهري بیهکهده چونکه دهرکریت جوولم لهناکاو لهکاتى لهخهوههلسان مهترسی زیانگهپاندن به چاوت دروستیکات . نهشتهرگهري که بهدهوام ناگای لیت دهبیت تاکو بهخهبر و ناسووده بیت . ههروهها له ههر کاتیکیش ناگادارت دهکهنهوه که پیویسته تیندا به تاییهتی وریا بیت .

من میزلدانم لاوازه . چی نهگهري پیویست بوو بچم بو توالتیت؟

زور گرنگه که به ماوهیهکی زور کم پیش لهوهی ببریته زووری نهشتهرگهري میزلدانت بهتالبکهیهتهوه . له حالهتیکدا که زوری بو هینایت و نهتوانی رایبگریت ، تکایه تیمی نهشتهرگهري ناگادار بکهروه و لهوانیش ههنگاوی پیویست دهرنهبر بو یارمهتیدانت .

نایا له نیوهی نهشتهرگهري بیهکهده ههست به نازار دهکهم؟

بهلئ له ههنديک نهشتهرگهريدا ، دهرکریت دهرمانی سرکهري که کاربگری نهمینیت . نهگهري له ههر کاتیکدا ههستت به نانسوودهیی یان نازار کرد ، پیویسته نهشتهرگهري که ناگادار بکهیهتهوه .

نایا نهشتهرگهري بیهکه چهند کاتی پنبهچیت؟

زوربهی نهشتهرگهري بیهکان نیو کاژیر بو کاژیریکیان پنبهچیت . ههنديکیشیان دهرکریت دوو کاژیر بخایهنن . نهشتهرگهري که بهنزیکهیی پنبهچیت که بو هیه چهنديک بخایهنیت .

نایا دهنوانم نامیری یاریدهی بیستهکهم له ماوهی نهشتهرگهري بیهکهده بهکاربهینم؟

ناسایی نامیری یاریدهی بیستن لادهبریت نهگهري له ههمان لادا بوو لهگهل لهو چاوهی نهشتهرگهري بیهکهی بو دهرکریت چونکه تهناهنهت نهگهري ناگاداریش بین ، ههیشتا دهرکریت ناو بچیته ناو گوئییهکه و نامیرهکه تیکبچیت و ژاوهژاو دروستیکات . دهنوانیت نامیرهکه لهو لایه بهنستیت که نهشتهرگهري بیهکهی لهسه جیهجیناکریت .

پاش نهشتهرگهري بیهکه

پهرستاریک به کورسییهکی پیچکهدار دهنباتهوه قاوشهکه . لهوانیه چاوت دوو بو سئ کاژیر به سری بهمینیتهوه ، ههرچهنده دهرکریت زیاتریش بخایهنیت .

لهوانیه چاوت به لهزگه و لهفاف داپوشریت تاکو روژی داهاتوو ، نهمه بو پاراستن و ریگریکردنه لیت که بیخورینیت لهکاتى خهودا . کاتیک لهفاهکه لیدهکریتهوه ، لهوانیه بو چهند کاژیریکی تووشی جووتبینی ببیت .

کەمی دەتوانم بخۆم و بخۆمەوه؟
دەتوانیت هەر که چوویتە قاوشەکه بخۆیت و بخۆیتەوه.

کەمی دەتوانم بەچمەوه مألەوه؟
کاتیەک هەستت بەباشی کرد و شتیکت خوارد، دەتوانیت بچیتەوه مألەوه.

ئەگەر خەواندنت بۆ کرابوو، پێویستە کەسێکی پێگەشتووی بەرپرسیار بە ئۆتۆمبیل یان تاکسی بباتەوه مألەوه. نابێت تاكو ۲۴ کازیر چاودیری مندال بکەیت و پێویستە شوین ئەو رێنمایانە بکەیت که لەم نامیلکەیهی خوارمەدا هەن.

لە نامیلکەکەمان بە ناوی "گرنگیدان بە کەسێک که تازه سرکردنی گشتی یاخود خەواندنیان بۆ کراوه" که لە پێگەکەمان بەر دەستە، دەتوانن زانیاری پێویستە بۆ ئەو کەسانە ناگاداری کەسێک دەبن که تازه سرکردنیکی گشتی یان خەواندنیان بۆ کراوه بدۆزنەوه.
لینکی پێگە: www.rcoa.ac.uk/patientinfo/sedation

پەرسکاری قاوشەکه زانیاریت دەربارە هی هەر دەرماتیکی که پێویستە و رێنمایی نوسراوت دەدات. دەکریت پاش تەشتەرگەری قەترەهی چاوبەکاربیت بۆ کەمکردنەوهی سووبوونەوه و هەلاوسان و رێگرێکردن لە هەوکردن. ئەگەر پێویستی کرد بگەرێتەوه بۆ بینگەکه بۆ پشکنین، دەربارە هی ئەمە قسەت لەگەڵ دەکریت.

ئایا نازارم دەبیت؟

لەوانیە هەست بە هەندیک نازار بکەیت بەهۆی نەشتەرگەرییەکهوه پاش نەمانی کاریگەری دەرمانی سرکردنەکه. لەوانیە پێویستت بە نازار شکیکی وەک پاراسیتامول ببیت.

ئەگەر هەستت بە نازاریکی زۆر کرد، تکایە پەیمەندی بەو ژمارەیهوه بکە لەسەر پەراوەکانت چونکه نەم نازارە شتیکی ناسایی نییه و دەکریت نیشانەهی کیشەیهک بیت.

ئایا پێویستم بە هیچ گرنگیدانیکی تاییەت دەبیت؟

■ واز لە خوراندنی چاوت بێهینە.

■ چاوت بپارێزە لەوهی شتیکی تیبچیت (بەتاییەتی لەکاتی بای توندا).

■ بۆ ماوەیهک دووربکەوه لە هەلگرتنی شتی زۆر قورس، رەهینانی سەخت و مەلەکردن، بەپێی رێنماییهکانی ئەو دەستەیهی چاودیریت دەکەن.

■ ئەگەر توانای بینیت خراپتر بوو یان چاوهکه نازاری زیاتر بوو، پێویستە راستەوخۆ پەیمەندی بە نەخۆشخانەوه بکەیت بۆ وەرگرتنی رێنمایی.

■ بەبێ رێنمایی پزیشکەکهت عەدەسهی چاوبەکارمەهینە.

هه‌موو هه‌وای ئیمه ئه‌وه‌یه زانیارییه‌کانی ناو ئه‌م برۆشوره بێ هه‌له و نوێ بن، به‌لام ناتوانین دانیایی له‌م باره‌یه‌وه بدهین. ئیمه پێشبینی ئه‌وه ناکهین ئه‌م زانیارییه گشتیانه و لامده‌رموه‌ی هه‌موو پرسیار ئیکتان بن و هه‌لگری هه‌موو نه‌و شتانه‌ی بۆ ئیوه گرینگن. باشتەر وایه بریار ماکانتان و هه‌ر جۆره نیگه‌رانییه‌کتان به‌ تیمی پزیشکی خۆتان رابگه‌یه‌نن و ئه‌م برۆشوره وه‌ک رینوئینتیک به‌کار بێنن. ئه‌م برۆشوره باشتره وه‌ک تاکه سه‌رچاوه‌ی ئامۆژگاری له‌به‌ر چاوه‌ نه‌گیریت. نابیت بۆ مه‌به‌ستی تیجاری و پێشبه‌ی به‌کار به‌یئریت. بۆ ئاشکراکردنی ته‌واوه‌تی، تکایه کرتیه‌ک لیره

(www.rcoa.ac.uk/patient-information/translations/sorani) بکهن.

هه‌موو وه‌رگێرانه‌کان له‌ لایه‌ن گرووپی «وه‌رگێرانی بیسنوور» ئاماده‌ده‌کری و تیکسته‌کان له‌ رووی کوالیتییه‌وه پێداچوونه‌وه‌یان بۆ ده‌کریت بۆ ئه‌وه‌ی تا ئه‌و جییه‌ی بکریت بێ هه‌له بن، به‌لام دیسان ئه‌گه‌ری ئه‌وه هه‌یه هه‌ندیکیان هه‌له‌یان تیدا بیت یان زانیارییه‌کان به‌ درووستی وه‌ر نه‌گیردرینه‌وه.

بۆ چوونی خۆتمان پێ بلی

پێشوازی له‌ پێشنیار ماکانتان ده‌کهن بۆ باشتکردنی ئه‌م نامیلکه‌یه.

ئه‌گه‌ر هه‌ر تیبینییه‌کت هه‌یه حه‌ز ده‌کهنیت بیگه‌یه‌نیت، تکایه ئیمه‌یل بکه بۆ: patientinformation@rcoa.ac.uk

کۆلیجی رۆیال بۆ پزیشکانی سرکه‌ر
چهرچل هاوس، گۆرپانی رید لاین ۳۵، له‌ندهن WC1R 4SG
020 7092 1500

www.rcoa.ac.uk

چاپی پینجه‌م، شوباتی ۲۰۲۰

ئه‌م نامیلکه‌یه پاش رۆژی ده‌رچوونی، له‌ ماوه‌ی سه‌ی سالدای پێداچوونه‌وه‌ی بۆ ده‌کریت.

© ۲۰۲۰ کۆلیجی رۆیال بۆ پزیشکانی سرکه‌ر

ده‌کریت ئه‌م نامیلکه‌یه بۆ مه‌به‌ستی به‌ر هه‌مه‌یه‌ی زانیارییه نه‌خۆش کۆپی بکریت. تکایه ئاماره به‌م سه‌رچاوه سه‌ر مکیه بده. ئه‌گه‌ر حه‌ز ده‌کهنیت به‌شیک له‌م نامیلکه‌یه به‌کار به‌یئریت له‌ بلاوکراوه‌کی دیکه‌دا، ده‌بیت دانپێدانانی گونجاو بکریت و لوگو، مۆر و وینه‌کان به‌سرنه‌وه. تکایه بۆ زانیاری زیاتر په‌یومندی بکه به